

dr. Jován László
ügyvéd

Alkotmánybíróság

Veszprémi Törvényszék útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 2 0 3 7 - 0 / 2020
Érkezett:	2020 DEC 07.
Példány:	1
Kezelőiroda:	db
Melléklet:	

2	GYŐRI ÍTÉLŐTÁBLA BÜNTETŐ IRODA
Lajstromszám:	Bpi.II.169/2020
Érkezett:	2020 DEC -1.
Érkezés módja:	postán / személyesen e-mailen / faxon / gyűjtőládában
Példány:/Mell:.....
Aláírás:

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg a *Kúria Bpkf.III.963/2020/2. ügyszámú ügyben hozott végzés* és a *Győri Ítéltábla Bpi.II.169/2020/5. számú végzés* alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

- a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Németh László I. r. terheltet a Veszprémi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság költségvetési csalás és más bűncselekmények miatt 12.B.857/2016/82. számú a 2017. december 18-án kihirdetett ítéletében bűnösnek mondta ki a vád szerinti bűncselekményekben és halmazati büntetésül 7 év 8 hónap börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra, valamint 10 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői tevékenység végzésétől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság azt az álláspontot képviselte, hogy Németh László, mint a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] ügyvezetője mintegy objektíve felelős a gazdasági társaság valamennyi tevékenységéért, felelőssége büntetőjogilag is objektívnek minősül. A bíróság nem fogadta el Németh László azon védekezését, hogy a cége tevékenységének (beruházás, alvállalkozók kiválasztása

és ellenőrzése) egy részét munkatársaira, illetve polgári jogi szerződéssel külső cégre ruházta át. A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Németh László I. r. terheltbüntetését 6 év börtönbüntetésre enyhítette, makulátlan előélete és egészségi állapota miatt. A másodfokú bíróság megerősítette az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontom szerint alapvetően téves okfejtését, hogy az ügyvezető felelőssége büntetőügyben is objektív. Németh László I. r. terhelt életveszélyes állapota miatt bevonulásától a büntetését a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházában jelenleg is tölti.

c)

Németh László I. r. terhelt képviselőjében meghatalmazott védője a 2017. évi XC. törvény 42. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt jogosultság alapján adatgyűjtést és tanúkutatást végzett. A kutatás eredményeképpen olyan új bizonyítékok (okiratok, tanúvallomás) került feltárára, amelyek az első és másodfokú ítéletben megállapított tényállást alapvetően más megvilágításba helyezték. Az új bizonyítékok a vádbeli eseményekkel összefüggésben azt igazolták, hogy Németh László I. r. terhelt korábbi vallomásának megfelelően valóban polgári jogi szerződéssel, illetve munkaszerződéssel egyes tevékenységeket (beruházás, alvállalkozók kiválasztása és ellenőrzése) átruházott. Az új bizonyítékok alapján a 2017. évi XC. törvény 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján perújítási indítványt terjesztettem elő a Győri Fellebbviteli Főügyészség útján a Győri Ítéltáblához. A másodfokú bíróság tanácsülésen a perújítási indítványt elutasította lényegét tekintve arra hivatkozva, hogy a perújítási indítványban nem a bizonyítékok újak, hanem a bizonyítási eszközök és ez a bírói gyakorlat alapján nem minősül perújítási oknak (BH2015.123). A Győri Ítéltábla végzésében azt is kifejtette, hogy az indítványhoz mellékelte tárgyi bizonyítási eszközök (okiratok, tanúvallomás) a jogerős ítéletben megállapított tényállást támadják és erre a perújítás eredményesen nem alapozható, továbbá az alapeljárásokban a bíróságok elvetették Németh László I. r. terhelt védekezését, ezért a perújítási indítványból hiányzik a Be. 637. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel, amely a bíróság szerint azt tartalmazza, hogy az indítványnak **új tényre** kell hivatkoznia.

Fellebbezés folytán az ügy a Kúria elé került. A legfőbb bírói fórum Bpkf.III.963/2020/2. számú 2020. szeptember 28-án hozott végzésében a Győri Ítéltábla elsőfokú határozatát helyben hagyta lényegét tekintve ugyanazon indokokra hivatkozva, mint az elsőfokú bíróság. A Kúria határozatában ugyancsak hivatkozott a bírói gyakorlatra, amely szerint nem a bizonyítási eszköznek, hanem a bizonyítéknak kell újnak lennie. A végleges végzés tartalmilag mindenben osztotta az Ítéltábla okfejtését.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Első fok: Veszprémi Törvényszék (12.B.857/2016/82. számú ítélet)

Másodfok: Győri Ítéltábla (Bf.I.27/2018/11. számú ítélet)

Perújítás: Győri Ítéltábla (Bpi.II.169/2020/5. ügyszámú ügyben hozott végzés)

Kúria (Bpkf.III.963/2020/2. ügyszámú ügyben hozott végzés)

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria Bpkf.III.963/2020/2. ügyszámú ügyben hozott végzését 2020. október 1-jén elektronikusan kézbesítették a védő részére. A határidő 2020. november 30-án jár le, így a határidő megtartott.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Németh László az eljárás I. r. vádlottja volt.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A perújítás jogintézményének bírói gyakorlata megfelel-e az alaptörvényben biztosított jogorvoslati jog érdemi gyakorlásának.

A perújítás megengedhetősége kérdésében a bíróság jogosult-e az indítványban megjelölt új bizonyítékok és az alapügyben felmerült bizonyítékok együttes mérlegelésére.

A büntetőeljárás törvény által biztosított rendkívüli perorvoslati jogosultság gyakorlásának bírói értelmezése megfelel-e az Alaptörvény XXVIII. cikkben foglalt bírói értelmezésnek.

Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Az alaptörvény ellenes bírói értelmezés a gyakorlatban kiiktathatja-e érdemben a rendkívüli perorvoslati jogosultságot.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Kúria végzés megsemmisítésének okai:

Alaptörvény: R) cikk (2) bekezdés „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

T) cikk (1) bekezdés „Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.”

XXVIII. cikk (1) bekezdés „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

XXVIII. cikk (7) bekezdés „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

28. cikk „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

A Győri Ítéltábla és a Kúria ügydöntő végzése megsemmisítésének okai:

R) cikk (2) bekezdés „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

XXVIII. cikk (7) bekezdés „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

28. cikk „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Győri Ítéltábla és a Kúria végzése megsemmisítése okainak az indokolása:

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetének XXVIII. cikk (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.” Az Alaptörvény megfogalmazása (jogorvoslat) magában foglalja az úgynevezett rendes, illetve rendkívüli jogorvoslatokat, ezen belül a rendes, illetve rendkívüli perorvoslatokat. Az alkotmányjogi panasz indítvány tárgyát képező jogorvoslat a 2017. évi XC. törvény LXXXIX. Fejezetében rögzített perújítás, amely rendkívüli perorvoslat. Nem vitatható, hogy a hatályos eljárási törvény eleget tesz az Alaptörvényben foglalt azon kitételnek, hogy az érintett jogosult rendkívüli perorvoslat előterjesztésére, ha annak anyagi és eljárásjogi előfeltételei fennállnak. A perújítás, mint jogintézmény a terhelt javára vonatkozóan jelen ügyre nem kiterjedő megszorításon kívül határidőt nem tartalmaz. A büntetőeljárási törvény 637. § (1) bekezdése rendelkezik úgy, hogy a bíróság jogerős ügydöntő határozatával befejezett büntetőeljárás esetén perújításnak van helye, ha az alapügyben felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy „aa) a terheltet fel kell menteni, lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni....” A perújítás törvény feltétele tehát hármas konjunktív feltétel.

- 1) A bizonyítéknak az alapügyben felmerült vagy fel nem merült tényre kell vonatkoznia.
- 2) A bizonyítéknak újnak kell lennie, amelyet az alapeljárásokban nem bíráltak el.
- 3) Az új bizonyítéknak valószínűsítene kell, hogy a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni.

Mindez természetesen a terhelt javára előterjesztett indítvány esetére értelmezendő.

Hosszú évtizedekre visszamenő jogszabályban nem rögzített, azonban a bírói gyakorlat következetessége alapján egyértelmű, hogy a perújítás megengedhetősége kérdésében, az eljárásnak ebben a stádiumában az indítványban előterjesztett új bizonyítékok és az alapügyben rendelkezésre álló bizonyítékok együttes értékelésére, mérlegelésére nincs lehetőség. A perújítás megengedhetőségének stádiumában a fentiekben felsorolt együttes feltételek kell az eljáró bíróságoknak vizsgálni. A perújítási indítvány eredményességéhez elegendő a valószínűsítés, azaz az új bizonyítékoknak valószínűsíteniük kell a perújítási indítványban megjelölt elérendő célt.

A bírói gyakorlatban kötelezően alkalmazandó iránymutatás (Jogegységi határozat) a perújítás kérdéskörében nem született, azonban számos eseti döntést tettek közzé, amely segítséget nyújt az egységes bíráskodáshoz, illetve a perújítás megengedhetőségének kérdéskörében való döntéshez. A Kúria konkrét ügyben született döntése, amelyet BH.2015.5.123. (Kúria Bpkf.I.1.393/2014.) számon tettek közzé, és amelyre a perújítás megengedhetősége körében a közzétételt követően az illetékes bíróságok (és ügyészségek) folyamatosan hivatkoznak az egész ország területén és erre hivatkozással utasítják el a perújítási indítványokat.

A határozatokban, így Németh László I. r. terhelt ügyében született határozatokra is csak az eseti bírói döntés úgynevezett rendelkező részére történik hivatkozás, amely azt tartalmazza, hogy „nem a bizonyítási eszköznek, hanem a bizonyítéknak kell újnak lenni”. Maga az eseti döntés arra vonatkozik, hogy az okirati bizonyíték (tárgyi bizonyítási eszköz) szakértői véleménybe „csomagolva” nem minősül új bizonyítéknak, amennyiben az okirati bizonyítékot az alapügyben már elbírálták. Ez a bírói álláspont elfogadható és összhangban van a Be. rendelkezéseivel, ugyanakkor Németh László I. r. terhelt ügyében született határozatokról megállapítható, hogy az eljáró bíróságok abban az esetben is csak a bizonyítási eszköz újdonságára hivatkozva utasítják el a perújítási indítványt, ha az eszköz beltartalma maga a bizonyíték új, az alapügyben el nem bírált bizonyíték. Mind a Győri Ítéletábró, mint a Kúria végzéséből megállapítható, hogy az alapügyben megállapított tényállás, és az ahhoz kapcsolódó alapügyi bizonyítékok értékelése alapján állapítják meg, hogy az indítványhoz mellékelte bizonyíték, pusztán a bizonyítási eszköz az, ami újdonságot tartalmaz.

Ez a bírói jogértelmezés, az irányadó bírói gyakorlat jogellenes, Alaptörvény ellenes transzformálása a gyakorlatban, érdemben kiiktatja, holt jogszabállyá változtatja a 2017. évi XC. törvény LXXXIX. fejezetében rögzített rendkívüli perorvoslatot, a perújítást. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése a jogorvoslati jogosultságot általában biztosítja, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az 1993. évi XXXI. törvénnyel ratifikált és a magyar jog részét képező Emberi Jogok Európai Egyezmény I. Fejezet Jogok és Szabadságok 13. Cikkében foglalt Hatékony jogorvoslat-hoz való joga sem. A bíróságok jogértelmezése, a bírói gyakorlat önkényes értelmezése alapvető jogot sért, egyben ellentétes az alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányos rendelkezéssel, amely a bírói jogértelmezésre vonatkozó kötelezettségeket ír elő.

A perújítás megengedhetősége kérdéskörében a BH.2006.387. számon közzétett Legfelsőbb Bírósági döntés is olyan gyakorisággal kerül alkalmazásra a perújítási indítványok elutasításakor, mint a korábban idézett eseti döntés. A hivatkozott eseti döntés azt tartalmazza, hogy a perújítási indítvány nem irányulhat az alapügyben megállapított tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok értékelésének vitatására. A rendelkező rész világos és egyértelmű, ugyanakkor a perújítási indítványok megengedhetőségének elbírálása körében az új bizonyítékokról rendelkeznek a bíróságok úgy, hogy az az alapügyben megállapított bizonyítékértékelést támadja. Hosszabb fejtegetés nélkül is belátható, hogy a két értelmezés köszönőviszonyban sincs egymással. Az első megfelel az Alaptörvénynek és megfelel az egyéb jogszabályoknak, a második éppen az ellenkezője a kifejtetteknek. Ez a fajta bírói jogalkalmazás ugyancsak sérti az alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslati jogosultság valós gyakorlását és sérti a 28. cikkben foglalt jogalkalmazási és jogértelmezési klauzulát.

Németh László I. r. terhelt perújítási ügyében született első és másodfokú határozatokból kiolvasható a bíróságoknak az az álláspontja is, hogy a perújítási indítvány az első fokú, illetve a jogerős ítéletben megállapított tényállást támadja. Ez az álláspont, illetve bírói indokolás az indítvány elutasítása megalapozásaként fogalmazódik meg. A Be. LXXXIX. Fejezetében rögzített perújítás jogintézményének rövid köznapi értelme az alapügyen született ítélet (tényállás) vitatása az új bizonyítékok tükrében. Egyértelmű tehát, hogy a perújítás célja az alapügyben megállapított tényállás és annak jogkövetkezményeinek támadása. A hivatkozott Fejezetben foglalt törvényi rendelkezés ez utóbbit tartalmazza. Németh László I. r. terhelt ügyében született határozatok tényállásra vonatkozó fejtegetései a konkrét eljárási törvény szövegével és nem csak a szellemével ellentétes, mert azok elfogadása esetén a perújítás, mint jogintézmény holt jogszabálynak minősülnek, a gyakorlatban az érintett jogorvoslati jogosultsága reménytelen és értelmetlen. Ez a fajta bírói megközelítés és értelmezés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezésével, egyben ellentétes a 28. cikk kögens rendelkezésével is.

Mellékletek:

A/1. Ügyvédi meghatalmazás, Nyilatkozat

A/3. Érintettséget igazoló dokumentumok (perújítási indítvány, ügyészi átirat, észrevétel I. fokú határozat, fellebbezés, ügyészi átirat, II. fokú határozat)

Budapest, 2020. november 30.

Tisztelettel, dr. Jován László ügyvéd
Németh László I. r. terhelt
jogi képviselője